N. 46. 1836.

BREDASCHE Staat-, Letterkundige en Nieuws- COURANT. Wetenschappelijk Blad.

Dingsdag 19 Januarij.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Breda. — De belgische afgevaardigden hebben gisteren de algemeene discussien over het budget van oorlog nog niet ten einde gebracht. Het bestuur van den generaal *Evain* werd nogmaals door verscheiden leden aangevallen, bijzonder door zulke, reeds eenige malen gedane aanbesteding van geeren bedsteden voor de troepen, welke als zeer hoog in prijs en ongelijks ten nadeele der schatkist verstrekken. De minister schijnt meer bepaaldelijk de onderscheiden ingebragte klagten te hunnen wederlegging. In deze zitting werden petitien van de gemeenten Verviers en Stavelot, het verzoek houdende eener toetreding tot het Pruissische tolstelsel, ter onderzoek naar de commissie verzonden. — Door den graaf *Vilain XIIII* werd kennis gegeven, dat hij uithoofde zijner benoeming tot gezant te Rome, van de kamer geen deel meer kon uitmaken.

— Te Antwerpen waren heden (16 *Januarij*) genoteerd: Belg. 101; O. Metall. 102¼; Spanje, Leening 1834, 48⅛; Passieve 15⅛; Uitgest. 18⅜; Nap. renten 92⅞ 93; Sicil. 93⅜; Rom. L. 101½; Id. te Antw. 98; Bras. 86.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 14den Januarij.

Het eenig punt dat in de zitting der kamer van afgevaardigden van gisteren tot ernstige discussie aanleiding heeft gegeven, betrof de vraag, of men naar het voorstel van den heer *de Salverte* op eene amnestie zoude aandringen, dan wel het bestuur zoude raden op den ingeslagen weg voort te gaan. De meerderheid heeft zich ten slotte voor het laatste gevoelen verklaard, en het geheele adres is met 246 tegen 67 stemmen aangenomen.

Het tweede gedeelte luidt nu aldus:

» Onze financiele welvaart, Sire, zal door den vrede toenemen; de gunstige staat onzer geldmiddelen, ons door U. M. aangekondigd, zal eindelijk gedoogen dat men inderdaad tot het zoo gewenscht evenwigt tusschen de uitgaven en inkomsten van den staat gerake. Om dit belangrijk doel te bereiken, weten wij dat de credieten rijpelijk moeten overwogen worden, hunne grenzen naauw afgebakend, en de raming der ontvangsten met voorzigtigheid moet geschieden. In dien geest zullen wij over de financiele wetten beraadslagen, die ons worden voorgelegd; gepaste zuinigheid is een heilige pligt voor het gouvernement, zoowel als voor eene vergadering die de openbare middelen onder haar toezigt heeft.

» De kamer zal ook op de overige wetten, door U. M. aangekondigd, hare aandacht vestigen. Het is zake de municipale vrijheid te regelen, welkop het staatkundig bestaan der natie berust, de ministeriele verantwoordelijkheid, waardoor het gewaarborgd wordt, en het onderwijs dat zijn voortduurend bestaan verzekert. Wij meten beraadslagen over administratieve en gerechtelijke hervormingen, over het algemeen stelsel en de verbetering onzer binnenlandsche gemeenschap, over de belangrijkste vraagpunten rakende onzen buitenlandschen handel. Het is vooral in tijden van rust, dat men, zonder overijling en zonder mistrouwen, de openbare vrijheden kan bevestigen; het is dan dat men aan de maatschappelijke verbeteringen het kenmerk van duurzaamheid kan geven, omdat men dezelve met overleg daarstelt.

» Het oogenblik, Sire, is voor Frankrijk daar, om de vruchten van zijne overwigtigheid en moed te plukken; onder die alle staat de bedaardheid der gemoederen bovenaan, die U M. op eene edele wijze heeft ingeroepen, en zonder welke de rust de staten slechts schijnbaar en korstondig is.

» Ja, Sire, de kamer meent zulks met U, dat het, wanneer het gezag der wetten de partijen door de overtuiging hunner onmagt heeft ontmoedigd, tot eene standvastige, edelmoedige en vertrouwelijke staatkunde behoort, alle Franschen rondom den troon, en de instelling van Julij te vereenigen.

» Ja, zal Frankrijk zijne krachten en zijn genie, die te dikwerf tegen zich zelve in den strijd der partijen verscheurde, werden gebruikt, tot het algemeen welzijn, kunnen aanwenden. Thans Sire, leert de natie het oor niet meer aan ijdele stelsels, of aan doldrijvige waanbeelden. Zij verlangt van degenen die haar regeren, dat zij voor hare zedelijke en stoffelijke belangen waken die de wezenlijke rijkdom der volken zijn.

» Sire, de kamer van afgevaardigden zal de stem der natie volgen. Wij zullen dien ijver ondersteunen, door de wetten te volmaken, door met alle krachten de verbetering der openbare zedelijkheid te bevorderen, door de stoffelijke belangen van den koophandel op te sporen, door nijverheid en landbouw aan te moedigen, die door de bezwaren van den tegenwoordigen toestand en haar gewigt, de aandacht van het gouvernement verdienen te vestigen.

» Dit zijn onze wenschen: moge de natie in de loopbaan die voor haar geopend is, met snelle schreden de gelukkige toekomst, die voor haar is weggelegd, bereiken.

» Sire, de nationale erkentelijkheid zal uwen naam daarbij vermelden; en terwijl de bevrediging van onlusten, en de voorspoed der volken gedurende verschillende tijdvakken en onder verschillende regeringen tevergeefs tot staving gebragt, zal deze dubbele roem aan U. M. te beurt vallen, dewijl de zoetste belooningen zijn voor uw vaderlijk hart en de gelukkigste daden uw heerschappij kenmerken."

Heden heeft de minister van financien het budget ter tafel gebragt en daarbij aangekondigd, dat men in eene der volgende zittingen de conversie der 5 pCt. renten meende voor te dragen.

— Het *Journal des Debats* vermeldt, dat de heer *Rois le Comte* bestemd is om den heer *Serrurier* te Washington als zaakgelastigde te vervangen, doch niet eerder derwaarts vertrekt, dan nadat de diplomatieke betrekkingen op den vorigen voet zijn hersteld.

— Men heeft berigten uit Madrid van den 6den, vermeldende dat de kamer van afgevaardigden den volgenden dag de discussie over de wet op de verkiezingen zoude openen. Men meende te Madrid dat de heer *de Mendizabal*, om in de buitengewone behoeften der schatkist te voorzien, het voornemen had de openbare schuld, die thans renteloos is, voor werkelijke schuld te verwisselen, tegen bijbetaling eener zekere som voor den houder, welke som naar den koers der gewone werkelijke schuld zou geregeld worden, en zulks op dien voet dat het voordeel gelijkelijk tusschen het gouvernement en den houder werd verdeeld. Zoo zouden dan bij de coupons die thans 26 pCt. gelden 17 pCt. worden toegelegd, om dezelven tot werkelijke schuld te maken, die thans tegen 60 verhandeld wordt.

— Van de grenzen of van Barcelona zijn heden geene nadere berigten ontvangen.

— Heden (14 *Januarij*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. 108,65; 4 pCt. 81; Napelsche renten 98,75; Spanje *Ardoin*, 46⅞; Diff. 19; Passieve 15⅝; Kon. L. 39; Perpet. 39; Cortes Coup. 23; Rom. L. 103¼.

NEDERLANDEN.

Breda, den 18den Januarij.

De *Staats-Courant* deelt de volgende rivierberigten mede:

Den 16den December.

De Rhijn stond den 14den te Keulen 12 vt. 6 dm. en was dus 9 dm. gevallen.

» Op de Waal te Hulhuizen ging den 13den nog drijfijs, des middags van den 14den is het ijs voor Tiel in beweging gekomen en geheel doorgedreven met eene waterhoogte van 6 el 81. Ook te Vuurk, Hessselt en andere plaatsen is de rivier losgeraakt en sterk doordrijvende. Den 15den passeerde te Tiel nog veel drijfijs.

» In het Pannerdensche kanaal geraakte het ijs des avonds van den 14den mede in beweging en dreef gedurende 20 uur sterk door, doch zette zich weder vast en was des morgens van den 15den nog in dien staat. De ijsbezetting liet echter water door. Des avonds van den 14den is het ijs te Arnhem geheel opgerijmd. Voor en beneden Vreeswijk, was het verscheiden malen in beweging geweest, doch uit hoofde van den weinigen stroom dreef het niet af.

Den 17den Januarij.

Volgens de heden ontvangen berigten stond de Rhijn te Keulen den 15den 14 vt. 6 dm. en was dus weder 2 voet gezonken.

De Boven-Waal was den 16den vrij van ijs, doch den 15den benedenwaarts nog geheel overdekt met het afkomend ijs, hetwelk met snelheid werd afgevoerd, hetgeen doet veronderstellen dat ook de Killen alstoen open waren.

Des morgens van den 16den was het ijs in het Pannerdensche kanaal nog vast; te Arnhem begon echter ijs af te drijven, hetwelk des middags nog voortduurde met wassend water. Te Vreeswijk was al het ijs opgerijmd.

Op den Gelderschen IJssel is het ijs mede opgebroken.

— Volgens berigt uit Bacharach van den 12den, was dien morgen vroeg het ijs op den Rhijn in beweging geraakt en begonnen af te drijven; maar tegen 9 ure had het zich aan de Lurleyrots bij St. Goar weder vastgezet en eenen ijsdam gevormd, die het met aandrang afkomende water tegen hield en behalve in het naauw bijkans tot eene buitengewone hoogte deed oploopen. Reeds toen stond het lagere gedeelte van Bacharach onder water en was de vloed tot gelijke hoogte gerezen als in 1811. Ook Caub en Oberwesel waren overstroomd. Den buitengewonen was het water tegen de tot aan verscheiden volkbreuken die in de straten van Kreutznach gevallen waren, en ook daar alles onder water gezet hebben.

— De heer *Cordova*, die gedurende eenigen tijd, als zaakgelastigde, het bestuur van koningin *Maria Christina* van Spanje, bij ons hof had vertegenwoordigd, is onlangs vervangen door den ridder *Basso*, die reeds vroeger dezelfde betrekking bij dezelfde vervuld heeft.

— Uit Bergen-op-Zoom wordt ons het volgende ter plaatsing medegedeeld:

» Op den 7den dezer, heeft het toonkunstig gezelschap genaamd *de Harmonie*, onder directie van den heer *van der Ven* alhier, een concert gegeven, ten behoeve van noodlijdende en hulpbehoevende ingezetenen, hetgeen door eene ruime hoofsche deelneming de algemeene verwachting heeft overtroffen, daar de zuivere opbrengst van hetzelve, voor eene zoo geringe bevolking als deze stad, de aanzienlijke som van f. 340 heeft opgeleverd; welke som op de dankbaarste wijze zal worden verdeeld en aangewend, waardoor de werkende leden van dit gezelschap zich niet alleen aangemoedigd vinden, om zich meer en meer de edele toonkunst aantekweken, maar dezelven de zelfvoldoening verworven hebben, dat zij door aanwending van hun kunstvermogen, hunne noodlijdende natuurgenooten, hulp, bijstand en ondersteuning kunnen verleenen.

» Niettegenstaande het groote aantal toehoorders is alles in de beste orde en vriendschap besloten en een ieder vergenoegd en wel te vreden huiswaarts gekeerd, waaromtrent, de deswege benoemde heeren commissarissen *J. Verlinden*, *J. van Hal*, *L. van Dijk*, *J. Drabbe* en *C. van der Schrieck*, door aangewende zorg, moeite, ijver en vlijt, het hunne hebben toegebragt."

A. V.

— Uit Vlissingen schrijft men van den 15den dat door den hevigen storm van dien dag de zweedsche schoener *Christine Louise*, kapitein *Sundman*, met suiker van Antwerpen naar Trest bestemd, in de nabijheid van Vlissingen tegen den wal is geslagen.

— Te Nijmegen zijn in het afgeloopen jaar geboren 645 kinderen, als 323 van het mannelijke en 322 van het vrouwelijke geslacht; overleden 472, als 255 van het mannelijke, 217 van het vrouwelijk geslacht; gehuwd 168 paren; 19 meer dan in het jaar te voren.

— Gedurende het jaar 1835 zijn te Bremen aangekomen 1085 zeeschepen, zijnde 79 meer dan in 1834; onder bovengenoemd getal waren 92 schepen uit Holland gearriveerd.

— Gedurende het jaar 1835 zijn te Londen geboren 26,128 kinderen, te weten 13,152 jongens en 12,976 meisjes, en overleden 21,415 personen, namelijk 10,964 van het mannelijk en 10,451 van het vrouwelijk geslacht.

— In het jaar 1830 bedroeg de bevolking van New-York 202,589 en in 1835 reeds 264,000 zielen, dus eene vermeerdering van 61,411 personen in den tijd van vijf jaren, of 12,282 elk jaar, voor welke, ieder gezin op twaalf personen tellende, jaarlijks 1023 nieuwe huizen zijn moeten gebouwd worden.

Te Brussel zijn van Parijs aangekomen de bekende engelsche Dr. *Bowring*, die er tot de opening van het engelsch parlement zou verblijven; en de belgische gezant te Parijs, *Lehon*.

— De belgische vertegenwoordigers hebben Zaturdag de algemeene discussien over het oorlogs-budget voortgezet; de heer *Gendebien* heeft inzonderheid den minister in deze zitting aangevallen; over het zoo hij meende onwettig op half soldij brengen van eenige kurassiers-officieren.

Men heeft over Bayonne berigten uit Portugal tot den 5den dezer, die het belangrijk dienstige verhaalden, dat op den eersten in de hoofdkerk van Lissabon, het huwelijk tusschen de koningin en den prins *Ferdinand van Saxen-Coburg*, met veel plegtigheid is gevierd. Den volgenden dag heeft daarop de koningin in persoon de zitting der weigerende kamers geopend. In de troonrede welke zij aan de verenigde vergadering rigtte, wordt de toestand des rijks zeer voordeelig afgeschilderd, de rust en alle openbaarheid zo burgerwissten verdi, en de openbare orde en rust onder het wettelijk gezag hersteld. Onder herinnering aan de droevige voorvallen, die in de vorige zitting de werkzaamheden der kamer hebben gestoord, worden nu een aantal der meest belangrijke onderwerpen opgenoemd, die toen onafgedaan zijn gebleven; en waarover dus thans zal moeten worden beraadslaagd. Daartoe behooren onder anderen het inwendig bestuur, de bediening van de godsdienst tot den staat en het beleid der justitie. Ten aanzien van de buitenlandsche aangelegenheden verklaart de koningin, dat zij bij voortduring van de bevriende mogendheden de bewijzen van opregte genegenheid ontvangt, en zich vlijt dat de regtvaardigheid en gematigdheid van haar bestuur welara ook door de mogten, met welke de betrekkingen tijdelijk zijn afgebroken geweest, in de eerste plaats door den Paus zullen worden erkend. De burgeroorlog die Spanje verdeeld houdt, zal ingelijks binnen kort door de vereenigde pogingen der mogendheden, die het vriendschap hebben onderhandeld, een einde worden gebragt. Ten slotte geeft de koningin van haar huwelijk kennis, dat aan haar zelve en aan haare onderdanen eene blijde toekomst voorspelt.

— Men heeft berigten te Londen uit New-York van den 24sten decemberg, die vertellen dat er in het Amerikaansch congres een moeilijk tijd gedacht, om de slagroffers van den brand, zoo door vrijdom van belastingen, als door een voorschot uit de openbare penningkas te gemoet te komen.

— Den 14den waren te Londen genoteerd: de 3 pCt. gec. 92⅞; Spanje 50; Portugal 34½; Holl. Werk. Schuld 2½ pCt. 55⅝.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 15den Januarij.

Het antwoord des Konings op het adres der kamer van afgevaardigden is als gewoonlijk vrij onbeduidend; de buitenlandsche aangelegenheden, waarover toch alleen de discussie geloopen heeft, zijn geheel met stilzwijgen voorbij gegaan. Het schijnt overigens dat het amendement omtrent de politieke handelingen van de Russische legatie weinig en waarschijnlijk minder indruk heeft gemaakt, dan de meerderheid der kamer zich had gevleid. Terwijl men wijd en zijd het gerucht verspreidde dat de graaf *van Pahlen* zich de zaak wilde aantrekken, en bedacht was zijn paspoort te vragen, zag men hem gisteren met de overige leden van het korps diplomatisk, een feest ten hove bijwonen.

— Eenige poolsche uitgewekenen hebben een adres opgemaakt, waarbij zij de kamer hare erkentenis voor hare belangstelling willen betuigen.

— Bij het budget, dat gisteren door den minister van finantien werd ter tafel gebragt, worden de inkomsten voor het jaar 1837 op ruim duizend en veertien millioenen, de uitgaven op ruim duizend en twaalf millioen geschat. Het gouvernement acht dit verschil te gering om zich te durven vlijen van in alle buitengewone kosten te kunnen voorzien; men heeft echter geen dadelijk voorstel gedaan om de ontvangsten te vermeerderen. Overigens nam de heer *Humann*, zoo hij zeide, deze gelegenheid te baat, om de kamer over eenen zeer belangrijken maatregel, de reductie der intrest van de 5 pCt. renten, te onderhouden, en daaromtrent zijn gevoelen mede te deelen, hetwelk allezins gunstig was. Hij meende dat men in het jaar 1824, onder het bestuur van den heer *de Villèle* voldingend had bewezen, dat de staat geregtigd was zich van den last eener te hooge rentebetaling te ontslaan; door aan de schuldeischers, tusschen eene vermindering van intressen en eene terugbetaling van het kapitaal *a pari*, de keus te geven, en bewees voorts, dat die maatregel niet alleen tot besuiniging in de uitgaven, maar veel meer nog tot bevestiging van het openbaar krediet zoude strekken. Na het einde van den ministers voordragt, heeft een der leden van de kamer, de heer *Augustin Giraud*, zijne verwondering betuigt, dat men een maatregel die zulk een gunstig vooruitzigt opende, en zich zoo lang, vooral in de departementen, met verlangen is te gemoet gezien, geen dadelijk gevolg werd gegeven; hij verzocht dus dat de kamer een dag zoude bepalen, wanneer hij den minister van finantien nadere inlichtingen zoude kunnen vragen, en met nagenoeg algemeene stemmen is daartoe de zitting van maandag bepaald. — Buiten de kamer verwekt het bevreemding, dat de heer *Humann*, bij eene zoo plegtige gelegenheid, de zoo even genoemde bedenkingen als zijn persoonel gevoelen heeft doen kennen, en dus toe het vermoeden aanleiding gaf, dat zijne ambtgenooten ongeneigd zijn tot dien maatregel hunne toestemming te geven. Zulks is te dezer waarschijnlijk, daar men in het *Journal des Débats*, de vraag vindt geopperd, of hij door den Koning en de overige ministers geauthoriseerd was dit zeker punt in zijne voordragt aan te roeren. Men duidt ten gevolge van dit een en ander allerlei geruchten verspreid, onder anderen, dat de HH. *de Broglie*, *Guizot* en *Duchâtel*, zich onmiddellijk naar den Koning hadden begeven, om zich over die handelwijze te beklagen, en dat de heer *Humann* eindelijk zijne demissie had gevraagd.

— Volgens berigten uit Bajonne van den 11den, zoude de bezetting van het kasteel van Questaria zich nog blijven verdedigen, alschoon alle hoop op redding verloren was. Het gouvernement te Madrid trachtte sinds eenen geruimen tijd de aanhangers van don *Carlos* door groote beloften tot desertie om te koopen. Het schijnt echter dat zulks nagenoeg vruchteloos is, terwijl integendeel een zeer groot aantal manschappen, tot het leger der Koningin behoorende, en onder deze bij voorkeur de Engelsche vrijwilligers, naar de zijde van don *Carlos* overloopen.

— Heden (15 *Januarij*) waren de fondsen genoteerd 5 pct. 103,50; 5 pct. 80,85; Nap. renten 98,60; Spanje, 27 dom. 16¾; Differed. 14⅜; Passieve 15⅝; Cortes 57¾; Rod. L. 5⅝; Rom. L. 105¼.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 14den Januarij.

Naar men verzekert heeft onze vorige vergadering, nadat het houden van onderscheiden geheime zittingen, bij welken 6 stemmen, besloten tot de aanneming en bekrachtiging van het duitsche tolverdrag.

— Zoo men verzekert zullen de benoemingen in het oostenrijksche leger, op het budget van het tegenwoordig jaar, niet minder dan 30 millioenen bedragen. De buitengemeen groote train noodzaakt zoo eene aanmerkelijke reductie te ondergaan, en de dienstig zulge-

stelde officieren naar de regimenten terug keeren, tot welke zij vroeger behoorden.

— Volgens de *Basler Zeitung* is het door een ander blad, de *Schwabischer Beobachter* gegeven bericht, dat de verbodmaatregelen van Frankrijk tegen Bazel-Landschap opgegeven waren, van geheel ontbloot.

— Te Weenen waren den 7den Januarij genoteerd: 5 pct. Metalliq. 101 ⅛; 4 pct. 99⅝; 5 pct. 75¼; Bankactien 1389.

Opmerkingen.

De *Frankfurter Ober-Postamtszeitung* van den 4den dezer maand neemt uit een Hannoversch dagblad een artikel over, 't welk onder den titel van *staatkundige beginselen* zijne meening uit, wat er moet verstaan worden onder de benaming van Duitsche Eenheid. Na voorafgaandelijk herinnerd te hebben, welke deelen van Europa door de Duitsche volksstammen zijn ingenomen geworden, en hoe de overeenkomst dier stammen nog in vele deelen van dat werelddeel zigtbaar is, van Holland af tot zelfs in sommige streken van Italie, en zich uitstrekt tot aan de Russische provincien aan de Oostzee, beweert de schrijver, dat die overeenkomst leiden moet tot zelfstandigheid en eigendommelijkheid des Duitschen volks, welke de gronddagen zijn van het geheele aanzijn, en het magtig gesticht tot handhaving van Vrijheid en Regt, zoowel in buitenlandsche als in inwendige aangelegenheden. Hij wil echter dat die Eenheid niet zoodanig worde begrepen, alsof alle die deelen van den algemeenen stam wierden vereenigd tot daarstelling eenes gemeenebestes, waardoor de regten van Vorsten en de staatsregelingen zouden worden verkracht en omvergeworpen; maar alleen verstaat hij daaronder eene meer innige aansluiting der Duitsche vorsten en volksstammen. Wijders beweert de schrijver, dat de staten van Pruissen en Oostenrijk, als wezenlijke Duitsche staten, niet daarvan moeten gescheiden worden, eene onderscheiding, welke Frankrijk echter altijd maakt, ten einde, door de overige staten daarvan af te zonderen, en die meer eenzelvig makende, deze onder hare bijzondere bescherming te nemen. De ondervinding heeft geleerd, wat men onder die beschermning te verstaan hebbe. De schrijver wil dat ook het Luxemburgsche vraagstuk uit dat oogpunt moet beschouwd worden, en dat alzoo niet zelfs het geringste deel van dit deel van Duitschland (in eenen ruimeren zin genomen) behoort te worden afgestaan.

Die denkwijze vooral uit het oogpunt beschouwd, waaruit deze zaak behandeld wordt, heeft veel voor zich; edoch, die Duitsche Eenheid zoude slechts eene hersenschim zijn, wanneer niet al de kleinere Duitsche staten werden vereenigd onder één algemeen bestuur, en de aanleiding tot botsingen tusschen de afzonderlijke souvereine belangen en die des algemeenen Verbonds bovorens wierden opgeheven. Zoo lang toch Duitschland zal verbrokkeld zijn in even zoo vele kleine, van elkander onafhankelijke, zich noemende souvereine staten, alzoo afzonderlijke vorsten zijn, hoe betrekkelijk gering ook het gebied zij, waarover zij gesteld zijn, zullen er (wanneer aan geen oppermagtige gebieder als de *Rector universae civitatis* de leiding der buitenlandsche zaken in aller belang wordt toevertrouwd) steeds zoo vele verschillende denkwijzen ten gevolge van intrigues blijven plaats grijpen, dat zelfs de innigste aansluiting van de verschillende souvereine vorsten dier kleine staten hoogst moeijelijk te behouden of daar te stellen zoude zijn. Dat het Duitsche Bondgenootschap, zoo als het op den voet der Weener-traktaten bestaat, niet geheel en al voldoet aan de bedoelingen, en dat de twisten tusschen het Bondsgezag en dat der afzonderlijke staten meermalen over netelige vraagstukken gerezen zijn, heeft de ondervinding maar al te zeer bewezen.

Sedert korten tijd schijnen er in Engeland bevelen te zijn gegeven tot het uitrusten van eenige oorlogschepen, welker bestemming veler belangstelling [redacted] Sommigen meenden, dat die nieuwe uitrusting zoude moeten strekken onder anderen, om de Engelsche vloot in de Middellandsche zee te gaan versterken, ten einde, bij voorkomende gelegenheid, de Russische vloot te Sebastopol te gaan verbranden, wanneer de overwegende staatkunde der Russen op Turkije den Engelschman al te hinderlijk worden mogt. Wij laten geheel in het midden, of Ruland zou toelaten, dat de verbranding zijner vloot de tegenhanger werd van die, welke door Engeland eens te Kopenhagen werd gepleegd; wij willen eerder gelooven, dat Engeland zich met wegen zal, om tegen eenen magtigen vorst te handelen zoo als het met Denemarken heeft gedaan. Een dergelijk verhaal in Engelsche en Fransche dagbladen rondgevent, zoude geen de minste opmerking verdienen, ware het niet, dat het ons de strekking bij vernieuwing leerde kennen der Engelsche staatkunde, die geen ander dan eigen voordeel met goede oogen kan aanzien, en die aan belang alles weet op te offeren. Betrouwt men dit niet, men herinnere zich dan, hoe dat land ons behandeld heeft en behandelt, alsmede het ons als bevriende mogendheid bejegende, en dan denke men aan die ontvallene bedreiging, om eene vloot naar Java te zenden, als onze Regering niet gelieven zou zich te schikken naar al de vorderingen van het Engelsche handelsbelang. Niet ten onrechte heeft een onzer Nederlandsche dagbladen gemeend, dat 's Lands Regering het denkbeeld, dat men aan die ontvallene bedreiging hechten mag, in geheugen behoorde te bewaren, om daarnaar *casu quo* hare maatregelen te nemen.

" Wat het gezigtspunt omtrent de buitenlandsche zaken aangaat, daaromtrent is dit het onze: dat al wat overeenkomstig is met de constitutionele monarchie van Julij; tevens overeenkomstig is met het staatkundig belang van Frankrijk; dat al wat overeenkomstig is met de belangen der nieuwe, door ons ingestelde, dynastie, als het symbolum onzer omwenteling, en als de beschermster onzer regten en vrijheden, tevens overeenkomt met het nationaal belang. In onze oogen maken die twee belangen er slechts één uit." — Dus luidt de redenering van het *Journal des Débats*, wanneer het ter gelegenheid der redevoeringen van den Marquis de Dreux Brezé en des Hertogs de Noailles, beweert, dat het gezigtspunt, waaruit die vertegenwoordigers de gevoerde staatkunde rakende Spanje hebben beschouwd, onjuist is en strijdig met de waardigheid en de politieke belangen van den Franschen staat. Onder de voornaamste verdedigingsmiddelen evenwel, ingeroepen door de Heeren de Broglie en Thiers, tot verdediging dier gehoudene staatkunde, behoorde er echter een, dat geheel en al schijnt te strijden, en met de bewering van het ministeriele dagblad, en, wat meer is, met het beginsel der Julij-omwenteling. Dat middel is namelijk dit: dat de revolutie van Julij dien staat van zaken alzoo gevonden heeft, en dat daar de Restauratie de verandering der troonsopvolging, waartegen door haren ambassadeur was geprotesteerd, niet heeft betwist, maar erkend, zij ministers daaraan gehouden waren. De Julij-omwenteling heeft toch niet plaats gegrepen, om te behouden wat bestond, zelfs niet ten opzigte der buitenlandsche aangelegenheden; getuige daarvan het sedert 1830 in Europa voorgevallene! maar om het verkeerde omver te werpen, en daarvoor iets beters in de plaats te stellen. Wanneer de ministers van Karel X eene krenking van verkregene regten niet hebben weten te verhinderen, dan was er bij Ferdinands dood de gelegenheid daar geweest, om een sprekend bewijs te leveren, van waarachtige bezorgtheid, om regt te handhaven, en een bloedigen oorlog te helpen voorkomen, door de wettige troonsopvolging in den persoon van Don Carlos te verzekeren; edoch, het huidig ministerie heeft tot waarachtigen beweeggrond niet dit toelaten van Karel X gehad, maar alleen op het oog gehad, hoe, met Isabella II op den ingenomen troon te ondersteunen, de partij der beweging in Spanje de overhand zoude kunnen krijgen, en een meer met den geest van het oogenblik overeenkomstig staatsbegeer aldaar kon gevestigd worden. De regtmatigheid van het verwijt des Heeren de Dreux Brezé laat zich alzoo zeer goed begrijpen, dat, namelijk, men met het viervoudig verbond de verpligting oplegt om aan gene zijde der Pyreneën ten volle revolutionair te zijn, terwijl men het aan deze zijde met de uiterste heftigheid bestrijdt. Vraagt men nu, bestaat er wezenlijk verschil in de gronden der staatkunde, van waar het ministerieel blad uitgaat, en die waarvan de ministers tegenover de kamers gebruik maken; het antwoord in dat verschil is slechts schijnbaar. Het een is een wapen van verdediging; het ander dat van aanranding, en beide dienen, tot hetzelfde oogmerk: de vestiging en verdediging der actuele staatkunde ten opzigte van Spanje.

Iets over den Slavenhandel.

Meermalen is in en buiten het engelsch parlement geklaagd over de voortduring van den slavenhandel, ondanks de deswege gesloten verdragen en ondanks de waakzaamheid der engelsche schepen. Die handel wordt steeds ter sluiks gedreven, en de voorbeelden zijn niet zeldzaam, dat, indien op de slavenhandelaars jagt wordt gemaakt, zij hunne ongelukkige lading over boord werpen. Het dezer dagen uitgekomen nummer van de *Quarterly Review* behelst een uitvoerig vertoog over de misdadige voortzetting van den gezegden handel, waarin men onder anderen leest: » Volgens de laagste schatting, verliest elk transport slaven, gemiddeld, 6 of 7 pCt. van de levenden, bij de inlading; zoodat, indien wij rekenen dat gemiddeld slechts 50,000 zielen 's jaars van de Afrikaansche stranden worden weggevoerd alleen voor de suikerfabrikadje, dan worden jaarlijks 3000 zielen ten offer gebragt, zijnde dus acht tot tien zielen daags! Men stelle zich die ramptaferelen voor oogen, opeengehoopt, gekluisterd kin aan knie, tusschendeks, in een hol van naauwelijks drie voet hoog, in de brandende, open zeeën. Is het wonder dat de dood hier dagelijks zijne schatting heft? De ochtend-schouwing is daar; de sterfte van den nacht wordt opgeteld; de lijken worden over boord gesmeten. Zullen de overblijvenden eenige lucht genieten? Neen; daar vertoont zich in de verte een verdacht zeil; spoedig de lijken digt gelagen, en de bijgende vracht allen gezonden adem benomen; eer het gevaar voorbij is, zijn reeds weder 10, 20 of 30 der gekerkerden gestikt. Maar soms is het gejal negers te groot, of de vorm van het schip te kunstmatig om de ongelukkigen voor het oog van den Engelschen kruiser te bedekken. Te vergeefs spant de slavenhandelaar alle zijne zeilen in om dien te ontkomen; het jagende schip nadert vast, en de overmeestering schijnt onvermijdelijk. Een enige kans blijft over — de ontdekking te verhoeden, door alle bewijzen van schuld te vernietigen. De tijd is kort; de Engelsche luitenant is nabij; een kanonschot geeft er reeds

kennis van. Vrees verwint hebzucht. De negers, in kisten geladen, of met ijzer omringen; worden snel in zee geworpen. Een spartelen, een schreeuw, — en alles is over. Een oogenblik schuimt het water, dat de gemorden drijft, daarop herneemt het helder kleurde zijne kalmte; en elk spoor van dood en schuld is verdwenen. Tusschen het dek, zoo kort geleden vervuld met dierlijken walm, ruischt de frissche wind weêr door. En de bespringers vinden, op den boden komende, hetzelve slechts bemand met Portugesche of Brazilliaansche zeelieden! De vorm van den boden, deszelfs bemanning, alle omstandigheden, het laaghartig uitzigt des bevelhebbers en van zijne scheepsgezellen, alles is geschikt om verdenking in te boezemen, maar de wettige bewijzen zijn verdwenen, en de ellendelingen schreeuwen straffeloos overwinning."

Hoe min toereikend de bestaande wetten en bepalingen zijn, om zulken, het Christendom tergenden staat van zaken te doen eindigen, beloogt de schrijver aldus:

» Verscheidene middelen zijn daartoe, wel is waar, beproefd; verschillende staten hebben geldelijke boeten, inbechtenisneming van bemanning en vrijlating van de ladingen enz, voorgeschreven; een traktaat is gesloten met Frankrijk, waartoe Zweden, Sardinie en Denemarken zijn toegetreden, en volgens hetwelk, onder de noodige voorzorgen, onderzoek op zee is toegestaan, en de aanhouding bevolen van zoodanige schepen, die kennelijk voor den slavenhandel zijn ingericht, zij mogen slaven aan boord hebben, of niet, met voorschrift dat zoodanige schepen ten eene male zullen gesloopt worden. Holland, en voorts Spanje, Portugal en Brazilie hebben zich bij Groot-Brittannie gevoegd, om te Suriname, in de Havannah, in Rio-de-Janeiro, en Sierra-Leona hoven of krijgsraden te vestigen, bestaande uit commissarissen van elken verbonden staat, voor welke hoven de manschap der aangehouden schepen van die landen, moeten te regt staan. Maar de slavenhandelaar leest de edicten van verbeurdverklaring, de vonnissen van verdoemelijk, - lacht en gaat steeds voort, want hij heeft zijne kansen berekend. De heer *Hackupy*, de Britsche commissaris van den raad te Havannah, geeft eene opslag van de winst op eene lading van 184 slaven, die naar Cuba worden gebragt. Die omslag stelt de uitgaven op 52,000 dollars; en raamt de lading op 145,200 dollars; hetgeen dus een voordeel van 93,200 dollars oplevert, met andere woorden van 180 pCt. Men rekent daarbij dat elf van de twaalf slavenhandelaars aan de waakzaamheid der kruisers ontsnappen. » En wat wordt er van het schip dat het ongeluk heeft in de handen der » kruisers te vallen?" De slaven worden op vrijen voeten gesteld, en onder eene soort van beschermheerschap gesteld; de bevelhebber en het scheepsvolk worden aan dezelfde regeringen uitgeleverd, die hen tot gevangenis of eenige andere straf veroordelen. Maar hoe lang duren die straffen? De schrijver voert aan, dat de zoogenaamde beschermde slaven, onder verschillende voorwendsels, toch verkocht worden, en dit op Cuba, trots alle vertoogen van het Engelsch bewind, tot eene schandelijke hoogte, is gekomen. Hij zegt ten slotte, dat er slechts een middel is om aan den ergerlijken handel een einde te maken, en de doode letter der verdragen in dezen tot leven en gevolg te brengen. Dat middel bestaat hierin, dat alle zee-mogendheden het voorbeeld volgen van Engeland, om, namelijk den slavenhandel met zeeroof gelijk te stellen, en ieder bevelhebber van een slavenschip, als een vijhuiter ter dood te veroordeelen. Reeds menigwerf heeft Engeland dit, zonder genade, op eigen onderdanen toegepast: en het Britsch bewind heeft de noodzakelijkheid der navolging van dit voorbeeld in krachtigste bij de Fransche regering doen gelden. De schrijver wijst voorts dan, bij aanhouding van een slavenhandelaar, ten naauwkeurigste onderzoek worde gedaan, of slaven over boord zijn geworpen, en, zoo ja, dat dan op het scheepsvolk, dat zich hieraan schuldig heeft gemaakt, volkomen die wetsbepalingen tegen opzettelijken moord worden toepasselijk verklaard als bij den kodaard, waartoe betreffe behoort, zijn aangenomen.

» Dit zijn de middelen (zegt hij ten slotte) waardoor de Christen volken der wereld, door een' algemeenen band, een' handel kunnen doen eindigen, voor welken zij alle afschuw belijden."

Graanmarkt te Amsterdam.

VRIJDAG, *den 15den Januarij*.

TARWE. — 132 pitbonte Pools *f* 237; - 133 dito dito *f* 240; - 131 hopte *f* 220; - 126 dito dito *f* 185; - 127, 131 Rost. *f* 180, 195; - 133 N. Groning. *f* 185; - 133 jarige Wismar *f* 200; - 130 Rost. *f* 190; - 125 O. Holst. *f* 168.

ROGGE. — Met weinig handel, prijzen als voren: 118 lb Riga *f* 160; 125 Wismar *f* 151; - 127 dito *f* 155.

GARST en BOEKWEIT. — Zonder handel.

HAVER. — In veren doen: 88 lb Fine *f* 88; - 74 N. Voer *f* 74.

Te EFFECTEN-SOCIETEIT te *Amsterdam*, van Zondag 17 Januarij, zijn de verhandelde fondsen tot de volgende prijzen omgezet, als: Werkel. Schuld 2½ pCt. 55 11/16. Ardoins 85 à 86; 50; 40 15/16. 7.

Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 70 jaren, mijn geliefde Echtgenoot de Wel-Edele Heer ADRIANUS BEELS, in leven Med. Doctor.

BREDA, den 16 Januarij 1836.

J. C. LENAERTS, Wed. A. BEELS.

Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene, ook als bijzondere kennisgeving aan te merken.

OPENBARE AANBESTEDING.

HELMERSZAND. DISTRICT GOES. PROVINCIE ZEELAND.

PASTOOR en KERKMEESTERS der Roomsch-Katholijke Gemeente *Helmershand* zijn voornemens, op Vrijdag den 29sten Januarij 1836, des voormiddags ten 11 uren; onder Hoogere Goedkeuring en tenoverstaan van den Inspecteur van den Waterstaat, Houtman Ingenieur in Zeeland, in de Theelaar te Helmerszand, publiek aan te besteden:

HET VERGROOTEN EN VERBETEREN VAN KERK EN PASTORIJ, met het leveren van de daartoe benoodigde *Materialen*.

Tot nut der Bestekken zullen liggen te Middelburg in de Abdij bij *Stroucke*; te Goes in de Groote Zoutkuet bij *de Jonge*, en te Helmerszand in den Toelaat bij *Eijkenaar*; en alle verdere inlichtingen te bekomen zijn bij den Ingenieur van den Waterstaat te Goes, alsmede bij den Pastoor; bij wien ook drie dagen vóór de Aanbesteding de noodige aanwijzing in loco zal kunnen verkregen worden.

J. DUYVENSTYN, *President Kerkmeester en Pastoor der Gemeente voornoemd.*

Verkoopingh, alhoofde van Vertrek,

ten overstaan van den Notaris BEKKERS, residerende te Tilburg, op Woensdag den 20sten Januarij 1836, des voormiddags 9 uren: Een schoon bruin RIJ- en TREKPAARD, CABRIOLET, TUIGEN met toebehooren, een schoon Engelsch-Damesrijzadel, benevens MEUBILAIRE GOEDEREN, enz.

De Verkoop zal plaats hebben in de Zomerstraat N°. 1344, te Tilburg.

Aandacht *en* Opmerkzaamheid

verdienen, in eene bijzondere mate, de onderstaande werken, ten behoeve van het onderwijs in de Engelsche taal, uitgegeven bij

J. F. THIEME, te *Nijmegen*.

I. D. Bonhore, Hz., *Nieuw Nederduitsch-Engelsch en Engelsch-Nederduitsch Woordenboek*, waarbij gevoegd zijn: eene lijst der meest gebruikelijke eigennamen, en eene lijst van de onregelmatige en onregelmatig wordende werkwoorden. 2 dln. 1200 bladz. in gr. 12° à *f* 10.

» Wanneer *naauwkeurigheid en volledigheid* de hoofdkenmerken zijn, die de deugdelijkheid van een Woordenboek aanwijzen, dan voorzeker mag men dit Woordenboek den 10sten niet onthouden, dat hetzelve alleszins *boven alle*, tot nog toe bestaande, en aan ons bekende, Nederduitsch-Engelsche Woordenboeken uitmunt. — Wij verheugen ons dan over dit merk — en bevelen dit uitmuntend Woordenboek allen leergierigen aan, als *het beste* dat ons van dien aard bekend is." RECENSENT VOOR DEN RECENSENTEN N°. 6, v. 1833.

II. *Handleiding voor hen, die in korten tijd de Engelsche taal willen leeren Spreken en Schrijven.* Naar het oorspronkelijke van D. WILKE, door D. BONHORE, Hz., 140 bladz. in gr. 12° à 65 Cts.

III. *Nieuwe Engelsche Spraakkunst* door E. E. LLOYD. Naar den vierden druk voor Nederlanders bewerkt door D. BONHORE, Hz. 474 blad. in gr. 8°, à *f* 2;40.

Hoewel de beide laatstgenoemde werken nog geene algemeene bekendheid te boek vist, verheugt zich de Uitgever, dat beide alreeds veelen grooten bijval vinden en op vele Instituten zijn ingevoerd.

*** De Boekverkooper A. J. VAN WEELDEN, te 's Gravenhage, is voornemens, bij voldoende Intekening, uit te geven:

Eene VERZAMELING VAN DE HANDELINGEN DER TWEEDE KAMER VAN DE STATEN-GENERAAL OVER DE VOORDRAGT VAN WET TOT BEVORDERING DER BELANGEN VAN DEN LANDBOUW. Bij de billijke belangstelling, welke het onderzoek van en de beraadslagingen over deze voordragt hebben opgewekt, vertrouwt hij, dat eene naauwkeurige geschakelde mededeeling der verschillende beschouwingen over dit onderwerp ter hooge Staatsvergadering, zijnen landgenooten gewigtig gevoeg zal toeschijnen, om deze onderneming tot spoed te kunnen brengen. De uitgave zal, bij gunstigen bijval, zoo spoedig mogelijk, bij aflevering plaats hebben. Het zal druk, met zeer kleine en tweekolomsche letter, worden, volgens het daarvan gratis te bekomen Prospectus, berekend op 25 Centen. De inteekening is van heden af opengesteld bij de voornaamste Boekhandelaren des Rijks.

BIJ *BROESE & COMP.* TE BREDA IS VERKRIJGBAAR:

BREDASCHE Arrondissements-

Schrijf-Almanak.

VOOR HET SCHRIKKELJAAR 1836.

Voorzien van een Naamregister van Administrative, Financiele en Justitiele Ambtenaren, Officiers der Dijk- en Polder-Besturen, Minnaars, Leden der Kollegien, Notabele Boeren, Beambten van de Registratie, den Generalen Burgerlijken Stand, het Arrondissement *Breda*, benevens eene opgave der Kermissen, Jaarbeurs- en Beestenmarkten in de provincie Noord-Brabant, de op- en ondergang van Zon en Maan, de Eclipsen, de Hoog- en Laagwaterstijden, het varen der Rijnschepen en Marktschuiten, Bestijden der Diligences, de aankomst en het vertrek der Posten, enz.

In groen of wit Perkament met wit papier doorschoten, 45 Cents.
Dito gewone Almanak op het papier, . . . 20 "
Dito . . dito . . . . . 20 "
Dito . . dito . . . . . 20 "